



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR.471
din data de 07.11.2012

Dosar nr.:253/2012

Petiția nr.:2813/11.06.2012

Petent: S. L.

Reclamat: Instituția Prefectului Covasna

Obiect: Încălcarea dreptului de a avea acces la informațiile de interes public în limba maternă.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului:

I.1.1. **S. L.** cu domiciliul ales în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului:

I.2.1. **Instituția Prefectului Covasna** prin reprezentant C. D. M.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

1. Petentul susține faptul că pagina de web oficială a Instituției Prefecturii Covasna este redactată exclusiv în limba română.

2. Petentul solicită constatarea discriminării, sancționarea și obligarea la remedierea situației.

III. Procedura de citare.

1. Părțile au fost citate prin adresele nr. 2888/14.06.2012 și 2813/14.06.2012, procedura de citare fiind astfel îndeplinită, conform dispozițiilor O.G. nr.137/2000, republicată.

2. La solicitarea părții reclamate, părțile au fost recitate prin adresele nr. 3174/29.06.2012.

3. La termenul de audieri din data de 05.07.2012, petentul a fost absent, partea reclamată a fost prezentă.

4. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar, înregistrat cu nr. 3472/19.07.2012, partea reclamată invocă lipsa calității procesuale active a petentului.

IV. Susținerile părților.

Susținerile petentului.

1. Petentul susține faptul că pe pagina de web oficială a Instituției Prefecturii Covasna este redactată exclusiv în limba română. Petentul solicită constatarea discriminării, sancționarea și obligarea la remedierea situației. Conform datelor oficiale ale recensământului din anul 2002, cetățenii de etnie maghiară au o pondere de 73,8% din totalul populației județului Covasna. Pagina de web a prefecturii este redactată exclusiv în limba română, ceea ce arată disprețul părții reclamate față de comunitatea maghiară numeroasă din județ.
2. Ca probatoriul în susținerile sale, petentul face referire la Hotărârea CNCD nr. 228/08.06.2011 și solicită să se poenească o anchetă din partea CNCD în legătură cu obiectul petiției, să se constate discriminarea, sancționarea părții reclamate și remedierea situației.
3. Ca probe anexează două fotografii de pe site-ul oficial al Instituției Prefecturii Județului Covasna.

Susținerile părții reclamate.

1. În cadrul ședințelor de audieri din data de 05.07.2012, partea reclamată, susține faptul că fapta prezentată în petiție nu există. Și-a început mandatul în plină campanie electorală.
2. Conținutul site-ului nu a fost modificat, în sensul în care există și acum afișarea bilingvă a anunțurilor de interes public, fapt ce poate fi probat cu martori, reprezentanții firmei. La data audierilor, partea reclamată, susține faptul că, situația se va remedia.
3. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar, partea reclamată solicită respingerea petiției.
4. **Prin punctul de vedere emis și depus la dosar, înregistrat cu nr. 3472/19.07.2012, partea reclamată invocă lipsa calității procesuale active a petentului.**
5. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar, înregistrat cu nr. 3472/19.07.2012, susține faptul că organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduc atingere unei comunități sau unui grup de persoane.
6. Fapta reclamată nu există. Site-ul instituției nu a suferit modificări de conținut, nici de natura celor reclamate, nici de altă natură, cu excepția paginii principale.
7. Datorită programului de activități al instituției în perioada de după 8 mai 2012-organizarea alegerilor autorităților administrației publice locale și după 10 iunie 2012- data alegerilor, participarea la ședințele de constituire a consiliilor locale și depunerea jurământului de către primari- pe fondul faptului că site-ul este actualizat de un agent economic cu care Instituția Prefecturii – județul Covasna se află sub contract de mai mulți ani, iar respectivul agent economic nu face modificări, actualizări, completări ale site-ului numai din dispoziția instituției,

activitățile curente au fost prioritizate, inclusiv actualizarea site-ului, care nu s-a produs.

8. Actualizarea site-ului instituției cade în sarcina Cancelariei Prefectului, iar personalul cancelariei a fost menținut până la 31 mai 2012. La data de 1 iunie 2012 a fost angajată o altă persoană în cadrul acestui compartiment, iar a doua persoană încă nu a fost angajată, aceasta trebuind să îndeplinească mai multe condiții de ordin profesional la care să se adauge inclusiv cunoașterea limbii maghiare.

9. Personalul Cancelariei urmează să se preocupe de dezvoltarea site-ului instituției care să devină mai dinamic și să aducă mai multă informație, permanent actualizată, fapt care nu s-a petrecut în ultimii 3 ani, site-ul instituției arătând și având cu mici și nesemnificative excepții același format și aceleași informații ca în anul 2009.

V. Motivele de fapt și de drept.

1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține că este sesizată o presupusă faptă de discriminare, în sarcina părții reclamate, individualizată prin fapta de a nu afișa informațiile de interes public, de pe situl oficial al instituției prefecturii, și în limba maternă a etnicilor maghiari.

2. Față de petiția astfel formulată, reclamatul invocă excepția lipsei calității procesuale active a petentului, considerând că acesta nu face dovada reprezentării unui interes legitim general al unei comunități, prin nedepunerea unui mandat de reprezentare al unei organizații neguvernamentale ce are ca scop protecția drepturilor omului sau care are un interes legitim în combaterea discriminării.

3. Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.”

4. **Cu privire la excepția lipsei calității procesuale active** a petentului, Colegiul urmează a **respinge excepția**. Petentul acționează în baza unui drept recunoscut membrilor comunității maghiare din România, de a avea acces la informațiile de interes public, în limba maternă, în acele zone ale țării, preponderent locuite de către etnici maghiari (în speța de față), legea stabilind o limită minimă de 20%. Ori, după cum se poate observa, petentul reclamă instituția prefectului, deoarece acesta a încercat să își exercite un drept recunoscut de lege, fiind împiedicat în acest sens, prin neafișarea informațiilor de interes public, și în limba maghiară.

5. **În drept**, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici*

un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

6. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *”Exercitarea oricarui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”* și **paragraful 2** *”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1 ”.*

7. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.*

8. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *”trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”* (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

9. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat **principiul Egalității** ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **exclue ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, Jippes and others 2001 ECR I-5689, parag.129).

10. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese

din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosirii sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

11. Relativ la prezenta cauză, Colegiul Director se raportează la dispozițiile art.120 din Constituția României, care dispune că „(1) *Administratia publica din unitatile administrativ-teritoriale se intemeieaza pe principiile descentralizarii, autonomiei locale si deconcentrarii serviciilor publice.* (2) *In unitatile administrativ-teritoriale in care cetatenii apartinand unei minoritati nationale au o pondere semnificativa se asigura folosirea limbii minoritatii nationale respective in scris si oral in relatiile cu autoritatile administratiei publice locale si cu serviciile publice deconcentrate, in conditiile prevazute de legea organica.*”

12. Pornind de la premisele mai sus prezentate, reținem deasemenea că **Constituția României**, prevede la **art.4** că (1)*Statul are ca fundament unitatea poporului roman si solidaritatea cetatenilor sai.* (2) *Romania este patria comuna si indivizibila a tuturor cetatenilor sai, fara deosebire de rasa, de nationalitate, de origine etnica, de limba, de religie, de sex, de opinie, de apartenenta politica, de avere sau de origine sociala.* **Articolul 6** (1) *Statul recunoaste si garanteaza persoanelor apartinand minoritatilor nationale dreptul la pastrarea, la dezvoltarea si la exprimarea identitatii lor etnice, culturale, lingvistice si religioase.* (2) *Masurile de protectie luate de stat pentru pastrarea, dezvoltarea si exprimarea identitatii persoanelor apartinand minoritatilor nationale trebuie sa fie conforme cu principiile de egalitate si de nediscriminare in raport cu ceilalti cetateni romani.* **Art.16 alin.1** din Constituția României prevede că ” *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*” Deasemenea **art.20 alin.1** dispune că ”*Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor, vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte.*” trebuie coroborat cu dispozițiile instituite prin **articolul 11 din Constituție** care, în ce privește dreptul internațional și dreptul intern, dispune că „*Statul roman se obliga sa indeplineasca intocmai si cu buna-credinta obligatiile ce-i revin din tratatele la care este parte.* (2) *Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.*”

13. Referitor la **drepturile lingvistice, Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale** (Monitorul Oficial al României, partea I, nr.82/1995) prevede că: art.10 alin.1 ”*părțile se angajează să recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale, dreptul de a folosi liber și fără ingerință, limba sa minoritară, în privat și în public, oral și scris*”.

14. Recunoașterea dreptului oricărei persoane aparținând unei minorități naționale de a folosi liber și fără ingerință limba sa minoritară este deosebit de importantă. Într-adevăr, folosirea limbii minoritare constituie pentru aceste persoane unul dintre mijloacele principale pentru afirmarea și pastrarea identității. Ea este deopotrivă un mijloc de exercitare a libertății de expresie pentru aceste persoane.

15. Paragraful 2 al acestei carte, nu reglementează toate relațiile dintre indivizii aparținând unei minorități naționale și autoritățile publice. Într-adevăr, nu sînt vizate decît autoritățile administrative. Acest din urmă termen trebuie totuși înțeles în sens larg, ca înglobînd, de pildă, institutia ombudsman-ului. Ținînd seama de posibilele dificultăți de ordin financiar, administrativ, îndeosebi în domeniul militar și tehnic, legate de folosirea limbii minoritare în raporturile dintre persoanele aparținînd minorităților naționale și autoritățile administrative, această prevedere a fost formulată de o manieră foarte flexibilă, lăsînd partilor o importantă marjă de apreciere.

16. Odată îndeplinite cele două condiții din paragraful 2, partile vor depune eforturi pentru asigurarea, în măsura posibilului, a folosirii unei limbi minoritare în raporturile cu autoritățile administrative. Existența unei "nevoi reale" se evaluează de către respectivul stat, pe baza unor criterii obiective. Reținem că față de acest aspect, legea 215 a administrației publice locale, vine și prezintă condițiile în care drepturile lingvistice pot fi exercitate de către minorități, respectiv existența la nivel local a unei populații de o anumită apartenență etnică, într-un procent de minim 20% din numărul total al populației orașului/comunei în speță. Față de acest aspect, reținem că populația maghiară din județul Covasna, depășește cu mult procentul stabilit de lege, aceștia ajung la un procent de peste 70% din totalul populației județului în discuție.

17. Obligațiile partilor referitoare la folosirea limbii minoritare nu afectează, în nici un fel, statutul limbii sau limbilor oficiale ale țării respective. Mai mult, convenția-cadru, în mod deliberat, nu definește ariile locuite tradițional sau în număr substanțial de persoanele aparținînd minorităților naționale. S-a considerat preferabilă adoptarea unei formulări mai flexibile, care să îngăduie luarea în considerare a condițiilor particulare fiecărei țări.

18. Deși statele contractante trebuie să depună toate eforturile în vederea aplicării acestui principiu, formularea *în măsura posibilului* indică faptul că diverși factori, îndeosebi resursele financiare ale țării respective, pot fi luați în considerare.

19. Relativ la Carte Europeană a Limbilor Minoritare sau Regionale, ratificată prin legea 282/2007, reținem dispozițiile art.10 care prevăd de asemenea drepturi lingvistice recunoscute minorităților naționale, inclusiv în ce privește relația acestora cu autoritățile administrative.

20. Față de aspectele mai sus prezentate, reținem dispozițiile art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată care prevede că „*prin **discriminare** se înțelege orice deosebire, **excludere, restricție** sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vîrstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect **restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege**, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

21. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, restricție*

bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de norme legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.

22. De asemenea, Colegiul Director, față de cele prezentate, reține incidența dispozițiilor art.10 lit.h care dispun că „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: (...) **refuzarea** acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor **drepturi sau facilități**.*”

23. Față de aspectele mai sus evocate, Colegiul Director al CNCD consideră că în prezenta cauză suntem în prezența unui comportament diferit, manifestat printr-o **restricție** la un drept recunoscut de lege, comportament ce are **menirea** de a încălca **dreptul** membrilor minorității maghiare din județul Covasna de a avea acces la informațiile de interes public, în limba maternă, deiferit de restul populației componente a județului care au ca limbă maternă limba română, comportamentul analizat având la bază **criteriul** apartenenței etnice, existând un **raport de cauzalitate directă** între restricție și criteriul invocat.

24. De asemenea, relativ la dispozițiile art.10 lit.h, Colegiul consideră că sunt pe deplin îndeplinite condițiile prevăzute de norma legală, atât timp cât suntem practic în prezența unui refuz indirect față de dreptul minorității maghiare din România, de a avea acces la informații de interes public în limba maternă, în condițiile stabilite de lege.

25. Astfel, față de aspectele prezentate, Colegiul Director al CNCD consideră că au fost încălcate dispozițiile art.2 alin.1 și art.10 lit.h din OG nr.137/2000, republicată, relativ la drepturile lingvistice ale populației de etnie maghiară din județul Covasna.

26. Pe cale de consecință, Colegiul Director al CNCD **recomandă** părții reclamante să depună toate diligențele pentru a putea fi respectate drepturile lingvistice ale membrilor minorității maghiare, relative prezentei cauze.

27. Cât privește obligarea instituției la afișarea blingvă, Colegiul reține neincidența dispozițiilor OG 137/2000, în sensul în care nu ne putem subroga atribuțiilor instanțelor de judecată, față de capătul de cerere precum este formulat.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției lipsei calității procesuale active a petentului.

2. Fapta de a nu afișa informațiile de interes public, pe site-ul oficial al instituției Prefecturii și în limba maternă a etnicilor maghiari, intră sub incidența art.2 alin.1 și art.10 lit.h din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
3. *Recomandă* părții reclamate să depună toate diligențele pentru a putea fi respectate drepturile lingvistice ale membrilor minorității maghiare.
4. Obligarea instituției la afișarea bilingvă, nu intră sub incidența dispozițiilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare,
5. Clasarea dosarului.
6. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
7. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA - Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA- Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre redactată de către:

V.A.V. – Membru Colegiul Director al CNCD

V. D. – Asistent Colegiul Director al CNCD

Data redactării: 16.11.2012

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.